

บันทึกข้อความ

5710
๑๒ ๐๙ ๒๕๕๘
๗๓๗ ๗๓๗

ส่วนราชการ กตน. โทร. ๐๗๐๘
ที่ ยธ.๑๒๒๑/๒๒๘ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบภาษีหัก ณ ที่จ่ายของบุคลากรภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ตามที่ กตн. ได้รับอนุมัติให้ปรับแผนการตรวจสอบภาษีใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแผนฯ ได้กำหนดให้ตรวจสอบภาษีหัก ณ ที่จ่ายของบุคลากรภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น

บัดนี้ กตน. ได้ดำเนินการตรวจสอบภาษีหัก ณ ที่จ่ายดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรากฏผล การตรวจสอบดังนี้

ผลการตรวจสอบ/ข้อตรวจพบ

๑. การทดสอบระบบการควบคุมภาษีในของระบบเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทน และเงินอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือน พบร้า การควบคุมภาษีในของระบบเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทน และเงินอื่นที่จ่าย ควบกับเงินเดือนของส่วนราชการโดยรวม มีระบบควบคุมภาษีในที่เหมาะสมพอสมควร การปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ตามขอบเขตที่ตรวจสอบ ไม่พบจุดอ่อนที่มีความสำคัญที่จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดและเสียหายแก่ส่วนราชการ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีระบบการจัดเก็บคำสั่งต่าง ๆ โดยแยกเป็นหมวดหมู่/ประเภทคำสั่ง และควรจัดให้มีระบบการสืบค้นคำสั่ง หรือนำคำสั่งต่าง ๆ ไว้ในระบบสารสนเทศ เพื่อสะดวกต่อการสืบค้น กรณีเป็นคำสั่งที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ให้เก็บรวมและแยกเก็บไว้ต่างหาก

๒. เพื่อให้ข้อมูลการหักภาษี ณ ที่จ่าย ของบุคลากรเป็นปัจจุบัน และการส่งเงินภาษีให้กับกรมสรรพากรใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เห็นควรให้ผู้มีเงินได้แจ้งการหักลดหย่อนตาม แบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน (ล.ย.๐๑) ก่อนถูกหักภาษี และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการคำนวณการหักลดหย่อน ทั้งนี้ เป็นไปตามประมวลรัชฎากร และคำสั่งกรมสรรพากร เรื่องการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากลั ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัชฎากร กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัชฎากร และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่ม และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ (๔)

๓. การตรวจสอบการบันทึกเวลาปฏิบัติงานของบุคลากร พบร้า แต่ละหน่วยงานในสังกัด สำนักงาน ป.ป.ท. นำส่งรายงานฯ บัญชีวันทำการของข้าราชการและลูกจ้างฯ และข้อมูลการบันทึกเข้า-ออก Access Control โดยมีหัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ลงนามรับรองการตรวจสอบในบัญชีลงเวลาตั้งกล่าว แต่การจัดส่งรายงานและการตรวจสอบไม่ครบถ้วนทุกหน่วยงาน โดยไม่ได้ปฏิบัติต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน ประกอบกับเอกสารหลักฐานที่ต้องแนบไปพร้อมรายงาน หน่วยงานส่วนใหญ่ไม่ได้จัดส่งครบถ้วนทุกรายการ และเมื่อกลุ่มงานบริหารงานบุคคล สลธ. บันทึกสถิติวันลาให้กับข้าราชการเป็นรายบุคคลแล้ว ไม่ปรากฏหลักฐานการตรวจสอบของผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรกำชับให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ท. จัดส่งรายงานการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้า-ออก Access Control โดยแบบสำเนาบัญชีบันทึกการเข้า-ออก พร้อมด้วยสำเนาบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการ และสำเนาสรุปบัญชีวันทำการของเจ้าหน้าที่ รายวัน รายเดือน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีทำการฯ ก่อนส่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านบุคคล (สสธ.) และจัดส่งให้ครบทุกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

๒. ต้องมีการตรวจสอบการบันทึกเวลาและการมาปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงาน ป.ป.ท. ว่าได้มาปฏิบัติงานจริงและเป็นบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริง ทั้งนี้ ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบในภาพรวมของส่วนราชการ ต้องเป็นหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และควรตรวจสอบเป็นรายเดือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าส่วนราชการได้มีการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างประจำค่าตอบแทน และเงินอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือนให้แก่บุคลากรที่มีตัวตนอยู่จริง และเป็นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ของทางราชการ

๓. แบบบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการต้องมีสาระสำคัญตามตัวอย่างท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

๔. การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ พบว่า การจ่ายเงินเดือนฯ ข้าราชการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด กล่าวคือ วิธีการจ่ายผ่านระบบจ่ายตรง เงินเดือนของกรมบัญชีกลาง โดยส่วนราชการบันทึกข้อมูลเงินเดือนและเงินอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือน ระบบจะคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้อัตโนมัติ หลักจากนั้นจะประมวลผลโอนเงินเดือนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายระบบ GFMIS จะผลักส่งเงินงบประมาณเป็นรายได้แผ่นดิน ประเภทภาษีให้แก่กรมสรรพากร และเมื่อมีการเปลี่ยนฐานข้อมูลการคำนวณภาษี กรมบัญชีกลางจะดำเนินการในระบบจ่ายตรงเงินเดือนให้อัตโนมัติ

๕. การสอบทานการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายของบุคลากร พบว่า เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และตามประมวลรัษฎากร แต่ทั้งนี้ การคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายของข้าราชการในสังกัด ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง สืบเนื่องจากข้อมูลการหักลดหย่อนในฐานข้อมูลของข้าราชการรายบุคคลในระบบฯ ไม่ตรงกับข้อมูลการหักลดหย่อนในแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน ข้าราชการรายบุคคลในระบบฯ มีค่าลดหย่อน น้อยกว่า ข้อมูลการหักลดหย่อนในแบบแจ้งหักลดหย่อนในแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน ข้าราชการ (ล.ย.๐๑) กรณีดังกล่าว ถ้าข้อมูลการหักลดหย่อนในฐานข้อมูลของข้าราชการรายบุคคลในระบบฯ มีค่าลดหย่อน น้อยกว่า ข้อมูลการหักลดหย่อนในแบบแจ้งหักลดหย่อนในแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน ข้าราชการ (ล.ย.๐๑) จะส่งผลให้ข้าราชการรายนั้นมียอดคงเหลือจากการหักลดหย่อนมากกว่าความเป็นจริง ส่งผลให้การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้าทั้งปีของบุคคลนั้นมีจำนวนมาก และผู้จ่ายเงินได้หักจำนวนเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายแต่ละเดือนมากไปด้วย ซึ่งเมื่อข้าราชการ/ผู้มีรายได้ใบยื่นแบบเสียภาษีบุคคลธรรมด้าประจำปี การคำนวณจะคำนวณจากข้อมูลที่เป็นจริง ข้าราชการรายนั้น จะได้รับเงินคืน กรณีดังกล่าว ข้าราชการผู้นั้นอาจเสียประโยชน์ได้ ในทางกลับกัน ถ้าข้อมูลการหักลดหย่อนในฐานข้อมูลของข้าราชการรายบุคคลในระบบฯ มีค่าลดหย่อน มากกว่า ข้อมูลการหักลดหย่อนในแบบแจ้งหักลดหย่อนในแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน ข้าราชการ (ล.ย.๐๑) จะส่งผลให้ข้าราชการรายนั้นมียอดคงเหลือจากการหักลดหย่อนน้อยกว่าความเป็นจริง

ส่งผลให้การคำนวนภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้าทั้งปีของบุคคลนั้นมีจำนวนน้อย และผู้จ่ายเงินได้หักจำนวนเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายแต่ละเดือนน้อยไปด้วย เมื่อข้าราชการ/ผู้มีรายได้ไปยื่นแบบเสียภาษีบุคคลธรรมด้าประจำปี จะคำนวนจากข้อมูลที่เป็นจริง ข้าราชการรายนั้น จะต้องชำระเงินส่วนเพิ่ม ซึ่งการชำระส่วนเพิ่มนี้เป็นการชำระที่ล่าช้า (ภาษี ณ ที่จ่าย ต้องจ่ายทุกครั้งที่มีรายได้เกิดขึ้น) กรณีตั้งกล่าว รัฐบาลจะเสียประโยชน์ เพราะการรับรู้รายได้ล่าช้ากว่าความเป็นจริง ส่งผลให้การจัดเก็บภาษีของรัฐบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด อันอาจจะส่งผลกระทบต่อการบริหารเงินคงคลังของประเทศในภาพรวมได้ ส่วนการนำส่งเงินที่ส่วนราชการได้หักไว้ ได้ส่งและยื่นแบบครบถ้วนและเป็นไปตามกำหนดเวลา ดือ ภัยในเดือนกุมภาพันธ์ของปีต่อไป

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านบริหารงานบุคคลากร หรือด้านการคัดสรรตรวจสอบข้อมูลในแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อนข้าราชการ (ล.ย.๐๑) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อความถูกต้องในการคำนวนภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้าของข้าราชการ และดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ทันทีที่มีการแจ้ง ทั้งนี้ ควรให้ข้าราชการแจ้งการหักลดหย่อน ตามแบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน (ล.ย.๐๑) เป็นประจำทุกปีก่อนถูกหักภาษี และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการ รายละเอียดประจำรายการนัดการตรวจสอบที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบประการใดขอได้โปรดสั่งการต่อไป

นาย พล.อ. พล.อ. พล.อ.

(นางปานณิชา ชิตาตัย)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

รkn.พอ.กตน.

๗๐. ๙๙๘.
พล.อ. พล.อ. พล.อ.
นาย พล.อ. พล.อ. พล.อ.
นาย พล.อ. พล.อ. พล.อ.
นาย พล.อ. พล.อ. พล.อ.
(นายประยงค์ ปรียาสิตต์)
เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ท.